

Горбенко Є.В., Савицька Т.В.

Українська медична стоматологічна академія

м. Полтава

E-mail: Dimply@bigmir.net

Використання подкастів під час вивчення української мови як іноземної

Процес адаптації сучасного здобувача зазнає стихійних впливів віртуального соціокультурного простору, оскільки необхідне пристосування до нової реальності, зокрема віртуальної, якої у філогенезі не існувало, навчитися жити з урахуванням її небезпек та викликів. Необхідність трансформації змісту, форм і методів соціально-виховної діяльності, спрямованої на гарантований розвиток соціалізації сучасних студентів у закладах вищої освіти, вимагає переглянути і доповнити аудиторні й позааудиторні методи навчання української мови.

Технологічні можливості, технічна модернізація та діджитал-тренди ведуть до бажаного розвитку аудіовмінь усіх, хто вивчає українську мову як іноземну.

Аудіювання як традиційний рецептивний метод навчання мовленнєвої діяльності, який активно використовується від початку навчання, поступово набуває формальних змін. Декодування й розуміння мовлення відбувається на основі лінгвістичного й життєвого досвіду слухача, який часто отримується в процесі роботи з інтернет-ресурсом. Першочерговим завданням викладача пропедевтичного етапу є формування аудитивних умінь інкомунікантів свідомо сприймати на слух інформацію українською мовою з різних аудіоджерел із відповідною мовленнєвою реакцією, або коректною письмовою фіксацією.

Номенклатуру аудитивних умінь визначають з урахуванням специфіки мовної освіти іноземних громадян ЗВО. Цей скіл передбачає навичку оперативно розрізняти та виокремлювати звуки української мови і співвідносити їх з відповідними фонемами; визначати наголошений склад у почутому слові; розрізняти інтонаційні моделі різних типів простих і складних речень; виокремлювати необхідну інформацію з аудіотексту; відповідати на запитання,

що стосуються інформації, поданої в аудіоповідомленні; уміння розуміти комунікативні наміри учасників діалогу; сприймати й розуміти усне українське мовлення розмовного й наукового стилів з першого читання в природному темпі.

Іноземні студенти у ролі реципієнта – об'єкта комунікації отримують можливості для розвитку лексичних, фонетичних, граматичних умінь і навичок, уміння зосереджено слухати. Для вивчення іноземної мови важливим є занурення в мовне середовище, доведення сприймання і розуміння усного мовлення до рівня вміння й навички. Окрім формування вміння членувати мовленнєве повідомлення на смислові частини, розвиток слухової пам'яті, вміння виділяти основну думку, значимою є пізнавальна функція аудіювання, що розкривається через бажання слухача одержати інформацію з метою розширення уявлень про певні предмети чи явища.

Чітко сформульована аудіативна мета дозволяє зробити процес сприймання й навчання оптимальнішим. Аудіювання є основою спілкування, саме з нього починається оволодіння усною комунікацією.

Комплексний підхід до вивчення мови є запорукою успіху, але, на жаль, різні навички можуть опановуватись нерівномірно. Навички аудіювання, розвиток розуміння мови на слух і вивчення певних мовних кліше у поєднанні з лінгвістичними здібностями дає переваги при вивченні іноземної мови. Формат подкасту набирає популярності, що уможливорює розвиток комунікативної компетенції.

Вивчення української мови як іноземна є новим засобом спілкування для слухачів і потребує створення позитивної мотивації, що є одним із найважливіших психологічних факторів успішності вивчення мови. Використання подкастів – засіб опанування мови, який має свої складнощі й переваги.

Найпопулярнішою соціальною платформою зараз є Clubhouse, що існує тільки в звуковій площині. Поруч із Clubhouse з'явилась група аудіо-соцмереж Stereo, Carruccino, Playd, Space, голосові чат-аппи Discord. Соціальні мережі

створюють звукові додатки й фічі (аудіо-кімнати, звукові твіти, аудіо-браузер та аудіострімінг). Набувають популярності аудіостріми й готуються войс-пости.

Подкаст є цифровим медіа-файлом чи файлами, які легко знайти в Інтернеті. За змістом та формою вони найближче стоять до шоу, вистави чи радіомовлення. Подкастинг дозволяє самостійно обирати час і тему для прослуховування. Використання подкасту можливе як он-лайн, так і офлайн, що дає додаткові можливості прослуховування в навчальній аудиторії з мінімальним використанням аудіотехніки (це може бути телефон, планшет, комп'ютер, диктофон тощо). Подкасти можуть прослуховуватися студентами й під час самостійної роботи.

Використання подкастів є дискантною формою аудіювання, що, з одного боку, ускладнює сприймання тексту, бо інкомуніканти слухають лише звук, без відеоряду, з іншого боку, подкаст урізноманітнює можливості сприймання на слух тексту. Як правило, діалогічні тексти продукують різні голоси – чоловічий і жіночий, два чоловічі чи два жіночі голоси. На них може накладатися мелодія, чого не може забезпечити викладач у навчальній аудиторії. Застосування технічних засобів завжди активізує роботу студентів на занятті, сприяє додатковій мотивації навчальної діяльності. Застосовуючи подкасти на заняттях з української мови як іноземної в групах із низьким рівнем володіння мовою, доцільно проводити аудіювання з опорою на друкований текст, досвід свідчить про ефективність саме такого виду роботи.

Автори подкастів не завжди є медійними особистостями, не мають журналістського фаху, але є цікавими для широкого кола слухачів. Аудіоблог може стати гарним синонімом до подкастингу. Подкасти є дуже простим способом дізнатися нову інформацію, що сприяє їх широкому використанню під час вивчення української мови як іноземної. Вибір розважальних і навчальних подкастів дуже великий, але представлений лише в аудіоформаті.

Платформи, на яких пропонуємо слухати подкасти – Apple, Google, Spotify, SoundCloud, Pockets Casts, Podcast Republic, CastBox, Podbean, Listen on Stitcher та ін.

В Україні за останній рік з'явилося багато цікавих подкастів, що притягують до себе нових слухачів.

Використання подкастів додає емоційності, що є необхідним компонентом у процесі навчання, оскільки емоційно забарвлена інформація краще запам'ятовується, спонукає до засвоєння знань.

Робота з подкастами дозволяє відпрацьовувати лексичні, граматичні, фонетичні навички; створює інформаційну основу для обговорення, що, у свою чергу, передбачає подальший розвиток навичок говоріння й письма. У цьому випадку аудіювання є засобом навчання. Якщо студенти засвоюють, як функціонує запропонована комунікативна модель, то можуть легко в подальшому переносити її в реальну ситуацію .

Подкасти досить ефективний та доцільний засіб для розвитку фонематичного слуху, що формує навички уживання емоційно-забарвлених комунікативних одиниць розмовної мови, які характерні для носіїв мови.

Інкомунікантам іноді дуже складно з психологічної точки зору наважитися на розмову, особливо з носієм мови. Не всі носії мови мають бажання йти на контакт з іноземцями, часто коло інтересів не збігається, іноді просто нічого сказати з певного приводу. За цих умов використання подкастів сприяє формуванню комунікативної компетенції у наближених до реальних умовах.

Наведемо приклади подкастів, що зацікавлюють іноземних студентів при вивченні української мови як іноземної:

- Дикі мандри. Уявні подорожі містами й країнами, які варто побачити на власні очі.
- Розумних люблять. Подкаст освітньої платформа LABA про бізнес, маркетинг, сучасні тренди й продуктивність, розмови про нові професії, тайм-менеджмент і work-life balance.
- Vertigo Filmspotting. Розмовний подкаст, в якому редакція Vertigo проводить спойлерне обговорення найцікавіших фільмів і серіалів, екранізації книг тощо.

- NEED. Подкасти про науку, її вплив на наше щоденне життя, обговорення нещодавніх відкриттів.

- 5 minute Ukrainian. Цікаві й прості подкасти від Ukrainian Lessons, що містять короткі діалоги у звичайному та сповільненому темпі.

На нашу думку, подкасти – зручний спосіб отримання інформації. Формат подкастів та теми слухачі можуть обирати самостійно, або за рекомендацією викладача. Останні новини, лекції, розмови, обговорення – все це доступно під час прогулянки, шопінгу, спортивного тренування чи банального прибирання, що заощаджує навчальний час студентів. Головне – підібрати тему й формат, який справді є цікавим. Подкасти діляться за тематикою, тому кожен може знайти щось цікаве саме для себе. Подкастинг є відносно новим для України явищем, але завдяки зручності, доступності й сучасності набирає популярності. Існує безліч програм для смартфонів, які дозволяють завантажувати й слухати подкасти в місцях, де не працює Інтернет.

Отже, застосування навчальних технологій із використанням комп'ютерних програм забезпечує широкі можливості для вивчення української мови іноземними студентами, зокрема й самостійного.

Подкасти як засіб навчання аудіювання, перспективний засіб навчання аудіювання української мови як іноземної, перевагою якого є, в переважній більшості, безкоштовність, відсутність реклами, можливість слухання у будь-якому місці й у зручний час.

Література:

1. Лисовець І.П. Інтегроване навчання аудіювання і усного мовлення // Англійська мова і література. – 2004. – № 3. – С. 16- 18.

2. Лисовець І.П. Інтегроване навчання аудіювання і усного мовлення // Англійська мова і література. – 2004. – № 3. – С. 16- 18.

3. Recommandation sur les équivalents français à donner au terme *podcast* et à ses dérivés.

URL: <http://www.culture.fr/Ressources/FranceTerme/Recommandations-d-usage/PODCAST-ING>.

4. <https://iporada.com/shcho-take-podkasty/>

5. <https://life.pravda.com.ua/society/2020/08/23/242056/> (27 українських
подкастів на будь-який смак).